

Delårsrapport per den 31 oktober 2020

Arbetsmarknadsnämnden

Innehållsförteckning

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	3
Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin.....	3
Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal.....	3
Ekonomi	5
Driftsammandrag	5
Hur påverkas internbudget och verksamhet 2021 av prognostiserade avvikelser?	6
Investeringar	7

Bilaga 1. Återrapportering åtgärdsplan AN oktober 2020

Nämndens uppdrag

Nämnden ska inom kommunen svara för:

- myndighetsutövning avseende försörjningsstöd, inklusive dödsbohandläggning, enligt socialtjänstlagen samt därtill hörande socialtjänstförordning
- arbetsmarknadsinsatser för arbetslösa som inte tar del av arbetsförmedlingens aktiva insatser. Insatserna ska vara kompetenshöjande och stödja deltagarnas möjligheter att bli självförsörjande. Insatserna ska i första hand riktas mot försörjningsstödstagare
- kommunens beställning av offentlig serviceanställning, OSA
- att vara kommunens arbetslöshetsnämnd enligt lag om arbetslöshetsnämnd
- att – inom ramen för anslagna medel – leda och samordna de arbetsmarknadspolitiska uppgifter som enligt lag kan utföras av en kommun
- insatser inom flykting- och invandrarområdet om inte ansvaret åvilar styrelse eller annan nämnd enligt detta reglemente
- kommunens ansvar enligt lag om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
- övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter

Nämnden ska:

- följa den allmänna utvecklingen inom området på såväl lokal som nationell nivå samt ta initiativ inom ansvarsområdet
- redovisa effekterna av arbetsmarknadspolitiska insatser
- företräda kommunen vid samverkan med statliga organ inom ansvarsområdet

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Delårsrapporten är en uppföljning av arbetsmarknadsnämndens samlade verksamhet utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom uppföljningen kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin

Coronaviruset bedöms på sikt ha stora effekter på arbetsmarknadsnämndens verksamhet. Ur SKR:s Ekonomirapport¹ oktober 2020 framgår att under 2020 beräknas antal arbetade timmar falla med 3,7 procent och arbetslösheten öka med 2 procentenheter till knappt 9 procent, för att sedan öka ytterligare under 2021. Redan före coronapandemin fanns många långtidsarbetslösa som inte fått arbete trots flera år med stark efterfrågan på arbetskraft. Det förklaras av skillnaden mellan vad arbetsgivarna efterfrågar och de arbetslösas kompetenser. Det är sannolikt att pandemin påskyndar den pågående strukturomvandlingen på arbetsmarknaden. Det riskerar att öka obalansen på arbetsmarknaden ytterligare då fler personer saknar de kompetenser som efterfrågas. Särskilt svår bedöms konkurrensen om jobben bli för nya personer på arbetsmarknaden som saknar gymnasial utbildning.

I SKR:s Ekonomirapport från i våras gjordes bedömningen att utbetalningarna av ekonomiskt bistånd skulle öka kraftigt 2020 och 2021. Orsaken var inte bara en förväntad ökning av arbetslösheten, utan också att sektorer med en överrepresentation av unga anställda med timlön och korta kontrakt var extra hårt drabbade. Den månadsstatistik över biståndet som Socialstyrelsen presenterat hittills pekar dock mot att ökningen under 2020 blir mindre än befarat och den beräknade ökningen blir inte ens hälften av tidigare bedömning. De nya, tillfälliga, reglerna för A-kassan har sannolikt en del med detta att göra, även om det inte går att kvantifiera.

Det är viktigt att tänka på är att det finns en fördröjningseffekt mellan dagen från arbetslöshet till behovet av försörjningsstöd kommer. Detta kan komma att drabba försörjningsstödet på längre sikt, då individerna gått igenom det skyddsnet som byggs upp via Arbetsförmedlingen och statliga satsningar. Nya målgrupper som inte kvalificerar sig för arbetslöshetsersättningar samt ansträngd arbetsmarknad och ökad arbetslöshet börjar redan ansöka om stöd.

Kostnader som återfinns på den kommungemensamma projektkoden för Corona-kostnader uppgår den siste oktober 2020 till 1,0 mnkr och består mestadels av ekonomiskt bistånd.

Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal

Ekonomi

Ekonomi, belopp tkr	Prognos helår	Budget 2020*	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnader	437 934	437 934	0
<i>varav nettokostnader för coronapandemin</i>	5 000	0	-5 000
Investeringar, netto	50	250	200

*Inklusive det tilläggsanslag på maximalt 40 mnkr som beslutades i KS 2020-10-20.

Väsentliga avvikelser

Väsentliga avvikelser i ekonomin kommenteras särskilt.

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2020	Oktober 2020	Oktober 2019
Antal hushåll med försörjningsstöd i snitt per månad <i>OBS! Siffran för oktober 2020 och oktober 2019 avser utfallet per sista oktober 2020 respektive 2019, inte</i>	3470	3305	3227

¹ <https://skr.se/ekonomijuridikstatistik/ekonomi/ekonomirapporten.7150.html>

<i>genomsnitt för delårsperioden. Detta för att följa utvecklingen under delåret, i enlighet med tidigare rapporteringar i delårsrapporterna.</i>			
Antal inskrivna deltagare i genomsnitt per månad – Arbetsmarknadscentrum (tidigare Jobb och kunskapstorget och Arbetsmarknadssatsningen) och Team Utreda Arbetsmarknad	640	641	I.U.

Väsentliga avvikelser

På grund av Corona-pandemin tar inte näringslivet emot deltagare i företagen i samma utsträckning som tidigare och prognosen för 2020 har därför skrivits ned från 700 till 640.

Personal

Personal	Oktober 2020		Oktober 2019		Målvärde helår	
	UAF	SOF	UAF	SOF	UAF	SOF
Antal tillsvidare anställda	63	108	65	112	-	-
Total sjukfrånvaro	3	7	1,7	8,0	5,5	5,2
Extern personalomsättning	1,6	6,5	4,4	8,9	4,5	8

Väsentliga avvikelser

Sjukfrånvaron fortsätter att minska inom Social och omsorgsförvaltningen trots Covid-19. Det finns dock en tydlig oro att sjukfrånvarotalen och den totala arbetsbelastningen kommer öka under hösten med anledningen av andra vågen av pandemin. Även den pågående omorganisationen inom SOF påverkar verksamheten.

Ekonomi

Driftsammandrag

Resultat 31 oktober 2020

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisat jan-okt 2020	Budget jan-okt 2020	Avvikelse	Redovisat samma period föregående år
Nämnden	835	1 434	599	1 093
Arbetsmarknads- och integrationsinsatser	67 355	78 796	11 441	60 645
Ekonomiskt bistånd	232 008	203 397	-28 611	219 031
Avdelningen för försörjningsinsatser	53 423	53 473	50	52 950
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen	5 780	6 038	258	2 469
Summa nettokostnader	359 401	343 138	-16 263	336 188
<i>varav kostnader</i>	<i>394 138</i>	<i>376 780</i>	<i>-17 358</i>	-
<i>varav intäkter</i>	<i>-34 737</i>	<i>-33 642</i>	<i>1 095</i>	-
Arbetsmarknadscentrum	-482	-482	0	-840
Summa nettokostnader, tkr, inkl. kommunala enheter	358 919	342 656	-16 263	335 348

Prognos resultat 2020

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2020	Avvikelse	Bokslut 2019
Nämnden	1 321	1 721	400	1 363
Arbetsmarknads- och integrationsinsatser	84 325	94 555	10 230	75 954
Ekonomiskt bistånd	281 076	244 076	-37 000	264 196
Avdelningen för försörjningsinsatser	64 167	64 167	0	63 635
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen	7 045	7 245	200	2 963
Tilläggsanslag	0	26 170	26 170	-
Summa nettokostnader	437 934	437 934	0	408 111
<i>varav kostnader</i>	<i>475 315</i>	<i>478 304</i>	<i>2 989</i>	<i>461 571</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>-37 381</i>	<i>-40 370</i>	<i>-2 989</i>	<i>-53 460</i>
Arbetsmarknadscentrum	0	0	0	-668
Summa nettokostnader, tkr, inkl. kommunala enheter	437 934	437 934	0	407 443

Nettoeffekt av coronapandemin som ingår i tabellen ovan, netto tkr	Prognos helår	Budget 2020	Avvikelse
Nettoeffekt av coronapandemin som ingår i driftsammandraget ovan.	5 000	0	-5 000

Analys och kommentar

Resultatet per den 31 oktober 2020 för hela arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde visar ett underskott på -16,3 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen beror främst på högre kostnader än budgeterat för ekonomiskt bistånd, som gör ett underskott på -28,6 mnkr för perioden.

I delårsrapporten per den siste augusti ansökte nämnden om ett tilläggsanslag på maximalt 40 mnkr för att täcka det prognosticerade underskottet för helår 2020. Tilläggsanslaget godkändes i KS 2020-10-20. I prognosen som lämnas i denna delårsrapport beräknad 26,1 mnkr av tilläggsanslaget behöva användas under 2020. Utan tilläggsanslaget hade prognosen för arbetsmarknadsnämnden per den siste oktober för helår 2020 alltså varit -26,1 mnkr. Det betyder att det prognosticerade underskottet justerats ner med 4,2 mnkr jämfört med prognosen som lämnades i september, vilket beror

på högre prognosticerat överskott på avdelningen för arbetsmarknad och integration (10,2 mnkr istället för 6,4 mnkr som prognosen för helår var i augusti 2020). Detta beror på att åtgärdsplanen som nämnden implementerat har haft effekt på framför allt kostnaderna för anställningar med stöd, samt genererat lägre personalkostnader på AMC vilket inneburit att enheten kan täcka upp för en större andel av kostnaderna för anställningar med stöd.

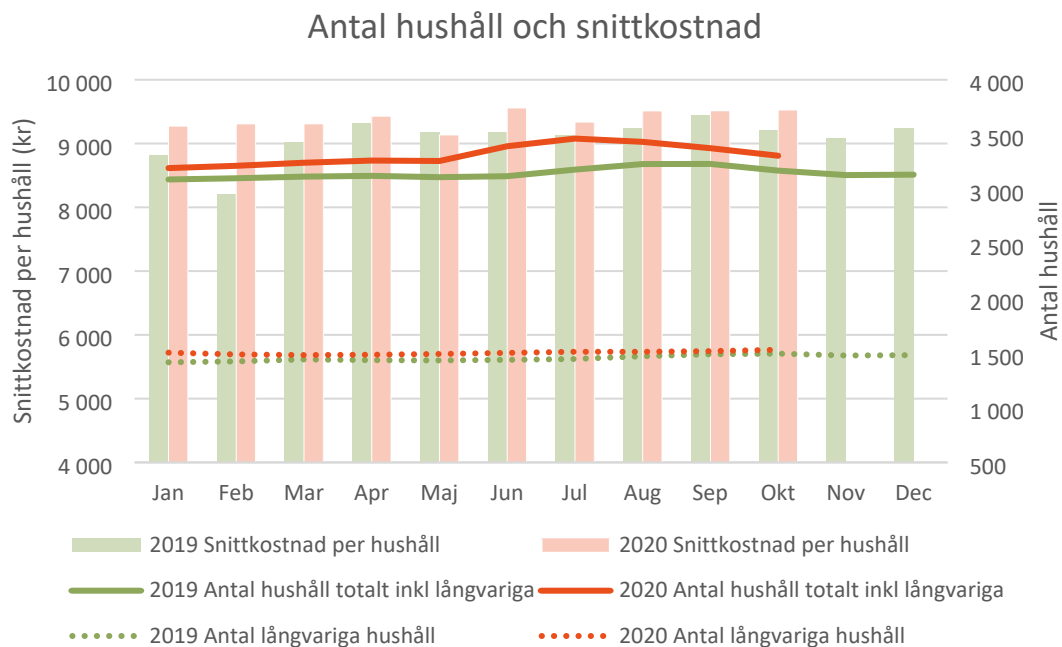
Det förväntade underskottet på ekonomiskt bistånd ligger kvar på -37 mnkr för helår 2020. Anledningarna till att ekonomiskt bistånd inte nått upp i de kostnader som prognosticerades i våras är både interna och externa. De största effekterna på en dämpad kostnadsutveckling hos ekonomiskt bistånd har regeringens utökade behörighetskriterier för A-kassan haft, då fler har blivit behöriga till A-kassa och därför inte varit i behov av ekonomiskt bistånd.

Internt har TUA lagt om sitt arbetssätt för att direkt möta upp alla nya individer som kodas som arbetslösa, för att se till att deras tid i ekonomiskt bistånd blir så kort som möjligt. Prognosen är fortfarande osäker och det återstår fortfarande att se om den förväntade ökningen som prognosticerats av antal biståndsmottagare kommer synas under 2020. För en mer djupgående analys av kostnaderna och intäkterna kopplade till ekonomiskt bistånd, se nästkommande avsnitt.

Nämnden beslutade i maj 2020 en åtgärdsplan som gäller för resterande delen av året och som inarbetas i budgeten 2021. De flesta åtgärder i åtgärdsplanen fortlöper enligt plan. För redovisning av arbetet med åtgärdsplanen, se Bilaga 1.

Fördjupad analys ekonomiskt bistånd

Antal hushåll och snittkostnad

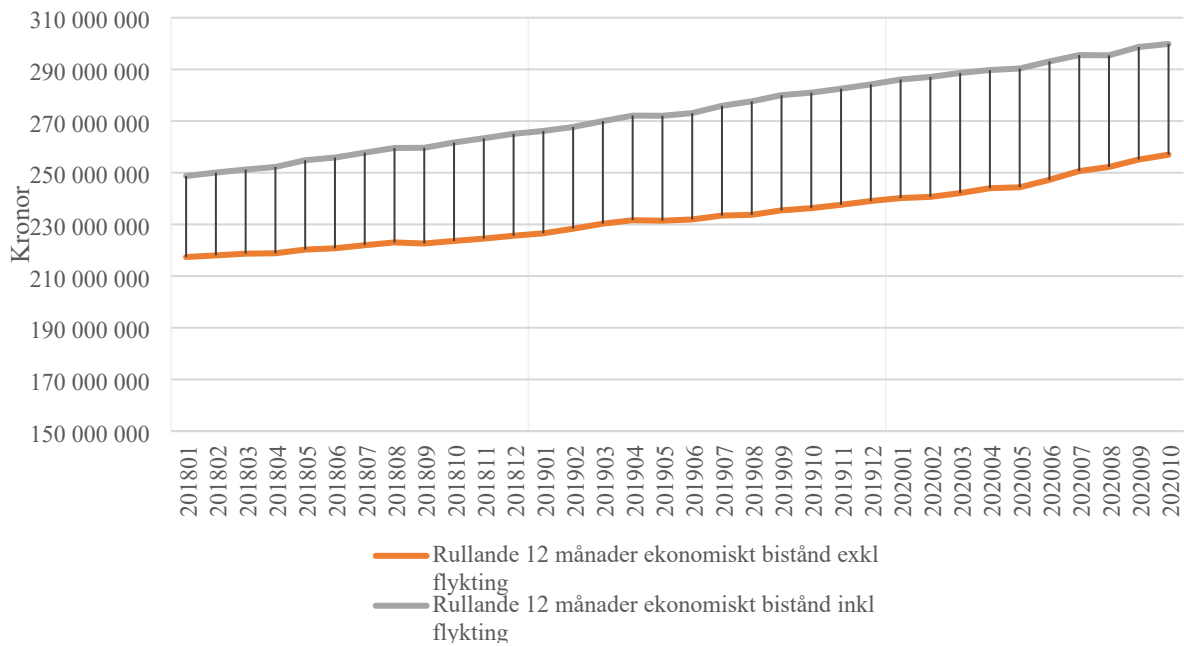

I diagrammet ovan visas snittkostnaden per hushåll per månad för hela 2019 och första tertialen 2020. I diagrammet finns även antal hushåll, presenterat som totalt och långvariga² specifikt.

Snittkostnaden för oktober 2020 ligger på ungefär samma nivå som månaden innan, vilket är bland de högsta nivåerna som förekommit under dessa två år. Antal hushåll har minskat något jämfört med september, men ligger fortfarande på högre nivåer än oktober 2019.

² Långvariga hushåll definieras som hushåll som varit aktuell hos ekonomiskt bistånd under mer än två år.

Kostnad för ekonomiskt bistånd i 12-månadersperioder

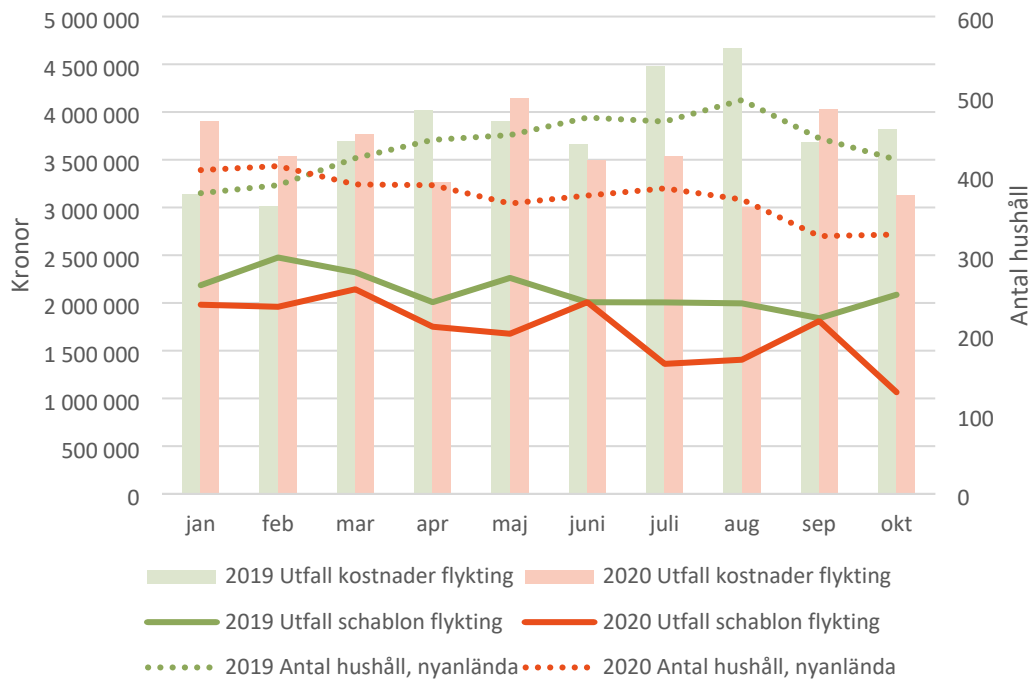

I diagrammet ovan visas utvecklingen av ekonomiskt bistånd där varje punkt motsvarar kostnaderna de senaste 12 månaderna (detta för att eliminera månadsvisa svängningar). Observera att detta är bruttokostnaderna rensade för periodiseringsposter, där schablonintäkterna inte är medräknade. Där syns att ökningstakten i stort sett varit konstant de senaste två åren och det finns i dagsläget inga tecken på avmattning. Snarare har en upptrappning av ökningstakten observerats under de senaste fem månaderna och det är gruppen som exkluderar nyanlända flyktingar som framför allt står för den ökningen. Kostnaden för oktober 2020 och ett år bakåt var ungefär 20 mnkr högre än under oktober 2019 och ett år bakåt.

Ekonomiskt bistånd nyanlända flyktingar

I nedanstående diagram jämförs kostnader och antal för nyanlända hushåll och övriga hushåll. Anledningen till att det är viktigt att titta på dessa grupper separat är att nämnden får kompensation i form av en schablonersättning för nyanlända flyktingar. Fram till och med 2018 fick nämnden (dåvarande socialnämnden) hela kostnaden kopplat till gruppen nyanlända täckt av schablonen. Från och med 2019 har dock arbetsmarknadsnämnden själv fått stå för runt 30-50% av kostnaden.

KOSTNADER OCH SCHABLONERSÄTTNING EKONOMISKT BISTÅND FLYKTING 2019-2020

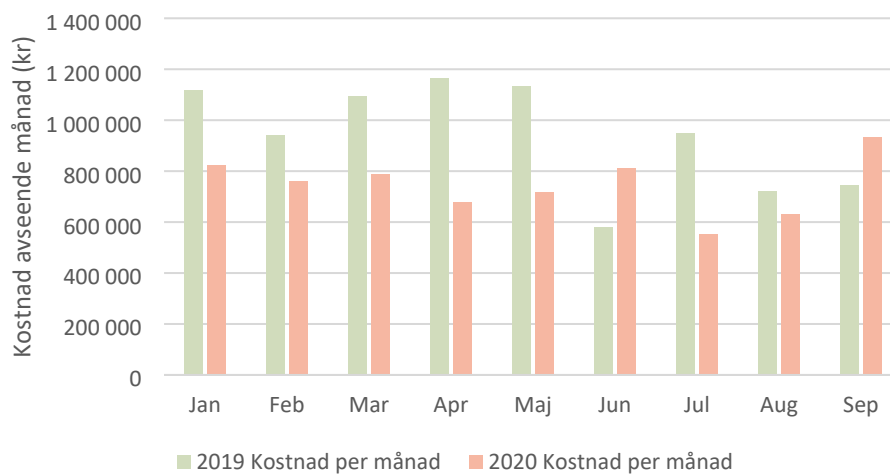

I diagrammet ovan kan utläsas att antalet aktuella nyanlända hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat under 2020 jämfört med 2019. I september var drygt 100 färre individer aktuella för ekonomiskt bistånd 2020 jämfört med 2019. På grund av detta har även kostnaderna för gruppen minskat jämfört med föregående år. Totala intäkten från schablonersättningen för 2020 ligger ca 3 mnkr lägre än intäkten 2019. Schablonersättningen till kommunen totalt har minskat markant under 2020 och att arbetsmarknadsnämndens del av ersättningen inte minskat mer beror främst på att en ny fördelning av schablonersättningen beslutades under 2019.

Tillfälligt boende

Ett särskilt fokusområde för nämnden har varit tillfälligt boende, eftersom dessa kostnader ökade drastisk under början av 2019.

Kostnader för tillfälligt boende*

* För tillfälligt boende visas inte senast avslutade månaden på grund av att kostnader tillkommer under efterföljande månad och summan är därmed inte rättvisande. Även utfallen under presenterade månader kan komma att ändras något på grund av efterregistreringar.

Kostnaderna för september 2020 är högre än både föregående månad och de i oktober 2019. Kostnadsökningen beror på ovanligt hög belastning på kommunens tillfälliga boenden.

Hur påverkas internbudget och verksamhet 2021 av prognostiserade avvikelser?

Arbetsmarknadsnämnden beslutade i maj 2020 om en åtgärdsplan för att hantera det prognosticerade underskottet för nämnden. Åtgärdsplanen har inarbetats i budget 2021, vilket innebär att vissa verksamheter har fått minskat ekonomiskt utrymme och några satsningar avslutats.

I mars prognosticerade nämnden ett underskott på -61,9 mnkr, vilket berodde på en förväntan om kraftigt ökande ekonomiskt bistånd till följd av Corona-pandemin. Denna förväntan bekräftades även av andra tunga instanser, så som SKR som i sin ekonomirapport i maj befarade en ökning av kostnaderna kopplade till ekonomiskt bistånd på 15-20% för helår. Den befarade stora ökningen har dock uteblivit, vilket även SKR bekräftar i sin ekonomirapport för oktober. Det råder dock fortfarande osäkerhet kring hur det ekonomiska biståndet utvecklas nästa år. Givetvis finns ett samband mellan ökande arbetslöshet (vilket är situationen i dagsläget) och ökade kostnader för ekonomiskt bistånd. Dock beror detta samband mycket på vilka insatser staten sätter och hur långvarig Corona-krisen blir.

Till budgeten 2021 har nämnden fått ett tillskott på sammanlagt 62 mnkr jämfört med den plan som lades fram 2019. Detta gör att utgångsläget är bättre för arbetsmarknadsnämnden att möta ett utökat uppdrag med heltidsaktivering och den ökning av ekonomiskt bistånd som observerats på senare år. Dock finns en risk att nämnden fortsatt kommer visa underskott även under 2021 om det ekonomiska biståndet fortsätter öka.

Investeringar

Investeringar Belopp tkr	Redovisat jan-okt 2020 Utgifter	Redovisat jan-okt 2020 Inkomster	Prognos 2020 Utgifter	Prognos 2020 Inkomster	Prognos 2020 Netto	Investerings- ram 2020	Avvikelse
Arbetsmarknad- och integrationsinsatser							
<i>Ny- och återanskaffning av inventarier</i>	0	0	50	0	50	250	200
Summa investeringar	0	0	50	0	50	250	200
<i>varav utgifter</i>	0	0	250	0	250	250	0
<i>varav inkomster</i>	0	0	0	0	0	0	0

Analys och kommentar

En investering är ett inköp som uppgår till ett prisbasbelopp eller mer och har en nyttjandeperiod på tre år eller mer. Arbetsmarknadsnämndens investeringsram används för inköp av inventarier. Ingen avvikelse jämfört med prognosen som lämnades i delårsrapporten per den siste september.